

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1291/2019
20.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Жељко Краљ, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Гордана Ковачевић, адвокат из ..., ради побијања дужникових правних радњи, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2517/18 од 22.11.2018. године, у седници одржаној 20.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2517/18 од 22.11.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П 1207/17 (2016) од 13.03.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је захтев тужилаца којим су тражили да купопродајни уговор, закључен и оверен 25.02.2014. године у Основном суду у Зрењанину Ов. .../... између продавца ГГ и туженог ВВ, као купца, чији је предмет цела непокретност уписана у листу непокретности број ... КО ..., парцела број ..., потес, земљиште под зградом у површини од 1а 38 м², земљиште под зградом у површини од 45 м², земљиште уз зграду у површини од 5а и њиву 2. класе у површини од 4а10м², те парцелу ..., потес ..., њива 2. класе у површини од 2а51м², не производи правно дејство у односу на тужиоце до висине њиховог потраживања које је утврђено у извршном поступку Основног суда у Зрењанину, извршним решењем И. 300/2016, и да би тужени био дужан трпети да тужиоци своје потраживање намире и то тужилац АА у износу од 280.000,00 динара, са законском затезном каматом од 15.07.2014. године до исплате, у износу од 147.368,46 динара на име камате и у износу од 3.875,00 динара на име трошкова адвокатске опомене, а тужилац ББ у износу од 286.200,00 динара, са законском затезном каматом од 15.07.2014. године до исплате, у износу од 151.768,67 динара на име камате и у износу од 3.875,00 динара на име трошкова адвокатске опомене, продајом целе непокретности уписане у листу непокретности број ... КО ..., парцела број ..., потес, земљиште под зградом у површини од 1а38м², земљиште

под зградом у површини од 45 м², земљиште уз зграду у површини од 5а и њиву 2. класе у површини од 4а10м², и парцелу ..., потес ..., њива 2. класе у површини од 2а51м². Ставом другим изреке обавезани су тужиоцу да туженом солидарно на име трошкова поступка плате 117.700,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2517/18 од 22.11.2018. године, ставом првим изреке, жалба тужилаца је усвојена и првостепена пресуда преиначена, тако што је утврђено да купопродајни уговор закључен и оверен 25.02.2014. године у Основном суду у Зрењанину под Ов .../... између ..., као продавца и туженог као купца, а чији је предмет цела непокретност уписана у лист непокретности бр. ... КО ..., парцела бр. ..., потес, земљиште под зградом у површини од 1а38м², земљиште под зградом у површини од 45 м², земљиште уз зграду у површини од 5а, њива 2. класе у површини од 4а10м² и парцела ..., потес ..., њива 2. класе површине 2а51м², не производи правно дејство у односу на тужиоце до висине њиховог потраживања утврђеног решењем Основног суда у Зрењанину И 300/2016, и обавезан је тужени да трпи и призна да тужиоци намире своје потраживање и то тужилац АА у износу од 280.000,00 динара, са законском затезном каматом од 15.07.2014. године до исплате, у износу од 147.368,46 динара на име камате и у износу од 3.875,00 динара на име трошкова адвокатске опомене, а тужилац ВВ у износу од 286.200,00 динара, са законском затезном каматом од 15.07.2014. године до исплате, у износу од 151.768,67 динара на име камате и у износу од 3.875,00 динара на име трошкова адвокатске опомене, продајом целе непокретности уписане у листу непокретности бр. ... КО ..., парцеле број ..., потес, земљиште под зградом у површини од 1а38м², земљиште под зградом у површини од 45 м², земљиште уз зграду површине од 5а, њиве 2. класе површине 4а10м² и парцеле ..., потес ..., њиве 2. Класе, површине 2а51м² и обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова поступка плати 92.800,00 динара, са затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова другостепеног поступка плати 20.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је у поступку пред другостепеним судом дошло до пропуста у примени или до погрешне примене неке од одредаба Закона о парничном поступку, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, закључком Основног суда у Зрењанину И 300/16 од 07.04.2016. године, на основу правноснажне пресуде истог суда П 1791/13 од 04.09.2014. године, одређено је извршење према извршном дужнику ГГ, ради наплате новчаног потраживања извршних поверилаца, овде тужилаца и то тужиоца АА у висини од 280.000,00 динара, са законском затезном каматом од 15.07.2014. године до исплате и од 147.368,46 динара, а тужиоца ББ у висини од 286.200,00 динара, са

законском затезном каматом од 15.07.2014. године до исплате и од 151.768,67 динара и у висини од 7.750,00 динара, на име трошкова адвокатске опомене, као и трошкова парничног поступка у висини од 153.498,80 динара, са законском затезном каматом од 04.09.2014. године до исплате, пописом, проценом и продајом покретних ствари извршног дужника, као и забраном на 2/3 пензије извршног дужника. Од маја 2016. године, са пензије извршног дужника ГГ намирује се дуг према тужиоцима у висини од 2/3 њене пензије, која је 17.000,00 динара месечно. Тужени је био у браку са кћерком ГГ, који брак је разведен 23.02.2002. године, оба бивша супружника су засновала нове брачне заједнице, а заједничка деца су након развода брака остала да живе са мајком у кући која је уписана у лист непокретности ... КО Наведена непокретност је била власништво ГГ, коју је продала туженом и која је предмет уговора о купопродаји, који се побија у овој парници. Наведена непокретност је пре продаје туженом била оптерећена хипотеком, на основу дуга који је ГГ имала према ... банци у висини од 916.410,00 динара. Поред овог дуга, ГГ је имала дуг за струју у висини од 300.000,00 динара и дуг на име пореза. Тужени је на молбу своје бивше супруге измирио дуг њене мајке према банци, преко ДД, и након што је брисана хипотека са предметне непокретности, тужени је у својству купца, са ГГ, као продавцем 25.02.2014. године закључио уговор о купоподаји предметне непокретности. Тужени је исплатио и дуг за струју и порез, тако да је плаћањем дугова ГГ уз додатну исплату 2.000 евра исплатио купопродајну цену за предметне непокретности, која је уговорена у висини од 15.000 евра.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио, као неоснован захтев тужилаца, применом члана 280. Закона о облигационим односима, са образложењем да тужиоци нису доказали да су оштећени правном радњом дужника, јер је њихов дужник солвентан и да своје потраживање намирују на други начин, тј. пленидбом одређених средстава са пензије дужника, као и да нису доказали да је тужени знао да ГГ, као извршни дужник предузетом радњом наноси штету повериоцима.

По оцени Врховног касационог суда правилно је одлучио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и усвојио захтев тужилаца, правилном применом члана 280, 281, 283. и 284. Закона о облигационим односима.

Чланом 280. ставом 1. Закона о облигационим односима, прописано је да сваки поверилац чије је потраживање доспело за исплату, и без обзира кад је настало, може побијати правну радњу свог дужника која је предузета на штету поверилаца, док је ставом 2. истог члана прописано да се сматра да је правна радња предузета на штету поверилаца ако услед њеног извршења дужник нема довољно средстава за испуњење повериочевог потраживања. Чланом 281. ставом 1. истог закона, прописано је да се теретно располагање може побијати ако је у време располагања дужник знао или могао знати да предузетим располагањем наноси штету својим повериоцима и ако је трећем лицу са којим је или у чију је корист правна радња предузета то било познато или могло бити познато, док је ставом 2. истог члана прописано да ако је треће лице дужников супруг, или сродник по крви у правој линији, или у побочној линији до четвртог степена, или по тазбини до истог степена, претпоставља се да му је било познато да дужник предузетим располагањем наноси штету повериоцима. Чланом 283. ставом 1. истог закона прописано је да се побијање може вршити тужбом или приговором, док је ставом 2. истог члана прописано да се тужба за побијање подноси против трећег лица са којим је, или у чију је корист предузета правна радња која се

побија односно против његових универзалних правних следбеника. Чланом 284. истог закона прописано је ако суд усвоји тужбени захтев, правна радња губи дејство само према тужиоцу, само колико је потребно за испуњење његових потраживања.

Када се пође од цитираних одредби Закона о облигационим односима, а код утврђеног да је закључком Основног суда у Зрењанину од 07.04.2016. године, на основу правноснажне пресуде истог суда од 04.09.2014. године одређено спровођење извршења према извршном дужнику ГГ, бившој ташти туженог, ради наплате новчаног потраживања тужилаца, пописом, проценом и продајом покретних ствари, као и забраном на 2/3 пензије извршног дужника, да је због висине пензије извршног дужника наплаћен само незнатни део потраживања тужилаца и како је извршни дужник ГГ предметним уговором о купопродаји, који је закључила са туженим 25.02.2014. године, онемогућила тужиоце да наплате доспело потраживање, то следи да је уговор о купопродаји сачињен на штету тужилаца, са којих разлога је основан захтев тужилаца за утврђење да је предметни уговор о купопродаји без правног дејства у односу на њих до висине њихових потраживања. Правна радња, уговор о купопродаји закључен је између ГГ, бивше таште туженог и туженог па се у тој ситуацији претпоставља да је туженом било познато односно могло бити познато да ГГ предметним располагањем наноси штету тужиоцима, имајући у виду утврђено чињенично стање, како је то правилно закључио другостепени суд. У конкретном случају несавесност дужника се претпоставља и поверилац не мора да је доказује. Тужба се подноси против трећих лица, са којим или у чију корист је предузета радња која се побија, а то је у конкретном случају тужени, као несавесно лице које је знало или морало да зна да је ГГ предузетом радњом нанела штету овде тужиоцима.

Неосновано се ревизијом указује да нису испуњене све законске претпоставке за побијање дужникових правних радњи, јер је закључком Основног суда у Зрењанину од 07.04.2016. године одређено спровођење извршења према извршном дужнику ГГ ради наплате новчаног потраживања тужилаца и то забраном на 2/3 пензије извршног дужника. Наводи су неосновани, јер према члану 280. ставу 1. Закона о облигационим односима право на побијање дужникових правних радњи има поверилац чије је потраживање доспело на наплату. Чињеница је да је одређено спровођење извршења према извршном дужнику ГГ забраном на 2/3 пензије, али то не значи да тужиоци нису доказали да принудним путем не могу да се намире из имовине дужника, имајући у виду висину пензије извршног дужника и да је у поступку принудног извршења од маја 2016. године у поступку извршења принудно наплаћен само незнатан део потраживања тужилаца. За успешно окончање парнице довољно је да тужиоци докажу да постоји вероватна инсолвентност дужника у односу на могућност намирења потраживања тужилаца, што су они и учинили, како је то правилно закључио другостепени суд. Имајући у виду да су извршни дужник ГГ, као продавац и тужени, као купац сродници у смислу члана 281. став 2. Закона о облигационим односима, претпоставља се да је туженом било познато да дужник предузетим располагањем наноси штету тужиоцима, што значи да се овде тужени, сматра несавесним, због чега није потребно доказивати његову несавесност, а самим тим и да су испуњени услови за побијање дужникових правних радњи, како то неосновано тврди тужени у ревизији.

Са напред наведених разлога, оцењени су као неосновани наводи ревизије туженог, и како се ни осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић